

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

<p>Előfizetési árak: Heti: 10 fillér Hónapos: 1 korona Féléves: 5 korona Éves: 10 korona</p>	<p>Felolós szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.</p>	<p>Kiadó laptulajdonos: Cászló József.</p>	<p>Egyesületi ár 4 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27</p>
---	---	--	---

Eső nélkül.

— június 4.

Magyarország népe kétségbeesetten nézi a mező, az élet pusztulását a gyilkos szárazságban.

Nemcsak a gazdákat sújtja ez a csapás, hanem sújtja az ország összes lakosságát.

Futó felhők elsuhananak, a nap perzselőn tűz a már-már kiaszott legelőkre, égeti a zsenge szemű árpát a kalász nélkül lengő rozst, míg a buza marja a rozsdá.

Vannak, akik még reménykednek, Ha ma vagy holnap megerednek az ég csatornáit véget ér a rettentő aszály, talán felüdül a mezőség és legalább a buza meg a tengeri ad közepes termést.

De a gazda közönség nagyobb része már csüggedten néz a jövő elé. Szénatermés nem volt. A legelők sivatagokká sültek a hosszú szárazságban. A Hortobágyon meg a tanyákon éheznek már a marha állomány és a ragadós veszedelem pusztítja a gulyát, a csordát. — Hull a jószág. De nem hull az égi áldás könnye. Sok gazda le sem aratja a gabonáját egy részét, mert az aratók csak készpénz fizetésért vállalnák el a munkát, az üres szalma levágásért pedig nem érdemes fizetni.

Nincs mit szépíteni a dolgon: a kilátások bizony felette sanyaruak.

Borul az ég, jönnek a fellegek de senki se bizik már az esőben. Az időjósok további tartós szárazságot jövendölnek.

Vajjon megkönnyörl-e az ég az utolsó pillanatban az esőért esedező népen?

A jelentések minden tájról kedvezőtlenek, elszomorítóak.

Most már igazán csak az imádság segíthet. Alázatos megadással pillantsunk a borongásra vált mennyboltozat felé és könyörögjünk. A jó Isten talán meghallgatja kérésünket és nem szállnak el fölöttünk ismét meddön a fellegek.

Talán... talán!... Oly kevés ez a reménység, mely szinte elenyevéd a tikkasztó, koravén tavaszi forróságban!

Azt hisszük, nem kívánhatunk Debrecen és Hajdumegye közönségének annál jobbat és kedvesebbet mint hogy e sorok íróját még ma cáfolja le a hirrovat vezetője, aki hatalmas, zuhogó, illatos, minden muzsikánál szebben csengő esőről lehessen igaz hiráddal.

Budapest, június 3.

A magyar delegáció négy egyesült albizottsága ma délelőtt fél 12 órakor Szapáry Gyula gróf elnöklésével tartott ülésén hitelesítette a megszállott tartományokban lévő hadesapatok és intézetek 1905. év rendkívüli szükségleteire vonatkozó dr. Münnich Aurél előadó által előterjesztett jelentést. Az ülésen a közös kormány részéről a közös pénzügyminiszter, Thallóczy osztályfőnök és a szakelőadók voltak jelen.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma a vasutasok fizetésrendezési törvényjavaslatát tárgyalta, melyet Heltai Ferenc előadó ismertetett. Határozati javaslatot nyújtott be, hogy a létszám egyes fizetési osztályokban egyenlően osztassák be. Hieronymi miniszter elfogadja ezt azzal a módosítással, hogy egyes fizetési fokozatokban legyen egyenlő a létszám. Mukies javaslatát, hogy az eddigi lakbér fentartassék, a miniszter nem fogadja el, mert a legtöbb vasuti természetben kap lakást. A miniszter kijelenti, hogy a kormány elment a legszélső határig. Törekedni fog a statusaránytalanosság eloszlására. — A vasuti tisztképző tanfolyamba ezentúl csak 345-en vehetők fel.

Városi csendőrség Aradon.

Az aradi rendőrség újjászervezése.

— június 4.

Az Aradi Közlöny, a vidék egyik legtekintélyesebb nagy napilapja urnapi számában felette érdekes híradással van arról a komoly mozgalomról, melynek az a célja, hogy Aradon városi csendőrséget szervezzenek.

Tehát nem csupán Debrecenben, hanem az ország összes nagy városai-ban élénken foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a rendfenntartást és közbiztosságot rendőrség helyett városi csendőrség lássa el.

Szeged, Szabadka, Debrecen, Hódmezővásárhely és Arad, tehát a vidék öt legnagyobb városa ugyszólván egyszerre kívánja a hasznos, célra vezető reformot. Ez a legerősebb bizonyíték a mellett, hogy értelmetlen. üres ráfogás, mintha a csendőrség alkalmazása a város önkormányzati jogát csorbítaná. Józan észszel ilyesmit senki sem állithat. De ez egyszerűen nem is igaz. Mert ha csak egy mákszemnyi igazság volna ebben a hebehurgya ráfogásban, akkor ez itt nálunk már rég kitudódott volna, hiszen Debrecen városában a külső területen már két év óta működik a városi csendőrség nagy sikerrel, közmegelegedésre és soha egyetlen panasz se merült fel eddig, hogy a csendőrség a városi önkormányzatot sértette, csorbította vagy akár csak egy hajszállal is érintette volna. — Az Aradi Közlöny érdekes híradása egyébaránt szóról szóra a következő:

Arad, június 2.

Néhány nappal ezelőtt az Aradi Közlöny vezető cikkben felvetette azt az eszmét, hogy az aradi rendőrség helyébe az állam hozzájárulásával városi csendőrséget kellene szervezni. Hódmezővásárhelyt és Debrecenben már jelegleg is csendőrség végzi a rendfenntartási munkálatok egy részét, most pedig Debrecenben és Szegeden azon fáradoznak, hogy az egész közrendészet a városi tisztviselők fenhatósága alatt működő csendőrségre bizzák.

Amint értesülünk, ezirányban már Aradon is történtek komoly lépések, melyek feljogosítanak arra a reményre, hogy a rendőrség mostani sanyaru helyzetén csakhamar segíteni fog az aradi városi csendőrség behozatala.

A napokban a központi csendőrtelügyelőség részéről Aradon járt Jakab Sándor csendőrszázados és beható eszmecserét folytatott Sarlot Domokos főkapitánynyal a városi csendőrség érdekében. Konkrét ajánlatot is tett, amely szerint az évi összegért, amennyit ma Arad a rendőrlégenységre költ, kétszer akkora

Utolsó LÉGHAJÓ FELSZÁLLÁS

vasárnap délután pont 6 órakor.

I. hely 60 fillér. II. hely 20 fillér. ————— Pénztárnyitás 4 órakor.

létszámú csendőrséget bocsájt a város rendelkezésére. Ez a csere annál is célszerűbb lenne, mert a csendőrök valamennyien iskolázott, tanult nyomozók, akikkel szemben a mi mostani, iskolázás nélküli rendőreink vajmi keveset nyomnak. Az átalakítással, amint Jakab Sándor csendőrszázados kinyilatkoztatta, nem járna az a kellemetlenség sem, hogy a mostani városi rendőröket el kellene bocsájtani, mivel azoknak legnagyobb részét a csendőrség átvenné és kitaníttatná. A fennmaradó részből sokan már a nyugdíjazás küszöbén állanak, a többiek pedig próbaszolgálatot teljesítenek, s így ezeket, ha be nem válnának, így is, úgy is el kellene bocsájtani.

A városra nézve nem kötelező, hogy felhasználja a dupla létszámú csendőrséget, mivel a mostani létszám másfélszerese tökéletesen elég volna a rend fentartására. A fennmaradó összeggel a polgári rendőrök számát lehetne szaporítani, s esetleg a rendőrsztek gyengén dotált állását jobb fizetéssel szervezni.

A rendőrségen a legnagyobb örömmel üdvözölték a Jakab Sándor ajánlatát, amelynek megvalósulása esetén egyszerre segítve lenne a mai közbiztonsági mizériákon, amelyeknek szemrehányásait a rendőrség viseli, holott a mai létszám mellett fizikai lehetetlenség a rendszolgálatnak jobban megfelelni, mint az aradi rendőrség.

Sarlot Domokos főkapitány mindazonáltal kijelentette, hogy bárha örömmel fogadna az átalakítást, ő maga nem tesz ily értelemben javaslatot a városnak, mivel az átalakítás első stádiumában a közönség nehezen szoknék hozzá a türelmes városi rendőr helyén a merevebb, és katonás csendőrhöz. Miután pedig az átmeneti állapotban elkerülhetetlen lenne egy-két olyan dolog, amit a közönség első időben zokon venne: a rendőrség nem veszi magára a szemrehányásokat, noha tudja, hogy a jövőben a közönség is megbarátkoznék a csendőrséggel, és a közbiztonsági állapotok minden tekintetben javulnának.

Ha — úgymond — valamelyik városatyja magára venné az indítvány megtételét, a rendőrség teljes erejéből támogatná annak megvalósítását. Miután azonban a rendőrség amugy is exponált állást foglalt el a közönséggel szemben, tehát vár, amíg a javaslatot más teszi meg a közgyűlésnek.

A százmilliósi hadi szükséglet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jun. 3.

A bécsi „Der Tag“ című ujság ekképen ír a milliós hadi szükségletéről:

A mikor Pitreich osztrák-magyar hadügyminiszter tagságát a magyar és osztrák delegációkban képviselte, azt ígérte az agitátoroknak, hogy kiméletlenül nyílt lesz. A hadügyminiszter, akit azért a kijelentésért a delegátusok is, a sajtó is megdicsért, szavának állott. Igaz ugyan: hogy ezzel a mit sem sejtők klubjának (így irták hivatalosan a delegációt) kellemetlen meglepetésül szolgált. Az csak kedélyes és eseményekhez szerény ülészakra számítottak. Jött azonban Pitreich és Katovics nyíltsággal kijelentette, hogy a monarchia harc készségének fejlesztése érdekében négyszáz millió koronára van szüksége. Ezt a kijelentést

is azok a nyilatkozatok, melyeket a delegáció bizottságaiban tett, reá Krieghammer ellen, aki nem elég idejekorán gondoskodott róla, hogy a hadsereg szükség esetén feladatát teljesíthesse. A most fölállított követelések ugyanis azt mutatják, hogy a hadsereget szükségletek dolgában évek óta megrövidítették.

A hadsereg olyan ágyugyárosok felett rendelkezett, a melyeket más államok régen kiküszöböltek és nagyok voltak a hiányai monició dolgában is. Mindezeket gyorsan kell helyrehozni, hogy a régi bünt helyrehozzák, a mely háboru esetén nagy katasztrófára vezethetett volna. — Azok a követelések, a melyekkel Pitreich miniszter előállott, megmagyarázzák, hogy Ausztria-Magyarország miért követelt oly váltakozó külföldi politikát, miért változtatta álláspontját a Balkán kérdésben és Olaszországgal szemben is. Más hadsereggel ugyanis, a mely komoly eshetőségre elkészülve és felszerelve nincsen, azon politikát csinálni nem lehet. Hogy a delegációk ezeket az összegeket megfogják szavazni, ilyen körülmények között természetes.

A cikkirő azzal fejezi be, hogy a hadügyi kölesönt Ausztriában arra az esetre, ha azt a Reichsrath megszavazni nem akarná, a 14-ik szakasz alapján kötik majd meg.

A vasutasok pöre.

A vasutasok sztrájkbizottsága a bíróság előtt. Budapest, jun. 3.

Másfél hónappal ezelőtt, április hó 19-én, mint a villámesapás, száguldotta be az országot a hír, hogy a vasutasok követeléseik rem teljesítése miatt megtagadták a szolgálatot és sztrájkba állottak. A sztrájkot tudvalevőleg gyűlésezések, alkudozások, memorandumok előzték meg, s a vasutasok csak akkor látták, hogy a óhajtaik illetékes helyen visszhangra nem találtnak. A sztrájkolók csakhamar szervezkedtek, s érdekeik védelmére, kivánságaik tolmácsolására egy tizenhárom tagból álló bizottságot küldtek ki, amely meg is kísérelte az alkudozásokat, de eredménytelenül.

Ekkor következett be, hogy a rendőrség a kormány rendeletére a sztrájktauyát feloszlatta, s a tizenháromas bizottság tagjait, névszerint Sarlay János államfőnök-helyettest, Seide Artur főellenőrt, Lorber József hivatalnokot, Joanovits Miklós hivatalnokot, Kósa Lajos hivatalnokot, Margulet Kálmán nyugalmazott ellenőrt, Veréb Mihály kocsirendező, Komlós Manó segédmérnököt, Potinca Lajos hivatalnokot, Breuer Ferenc hivatalnokot, Kardos Antal kocsirendező, Turesányi Pál hivatalnokot, Kacsó Gyula mozdonyvezetőt és Faludy József államfőnököt letartóztatta és pedig első sorban Sarlay Jánost, majd a bizottság többi tagjait, kiknek számát ismét 13-ra egészítették ki a sztrájkolók. Így történt hogy a tizenháromas bizottságnak tulajdonképen tizennégy tagját szállították az Alkotmány-utcai fogházba. A letartóztatott vasutasok a letartóztatás ellen vádtanácshoz föllebeztek, ámde a vádtanács helybenhagyta a vizsgálóbíró végzését. Csak a kir. ítélőtábla változtatta meg a vádtanács határozatát, valamennyinek szabadrábra helyezését rendelvén el.

Közben a kir. ügyészség elkészítette vádiratát, amelyben a bizottság tagjait a btk. 480. §-ába ütköző és 481. §-a szerint minősülő hivatali hatalommal való visszaélés büntetével vádolta, s indítványozta a törvényszéknek, hogy azt terhelteket közvetlen idézés elrendelésével állítsa a bíróság elé. A törvényszék az ügyészi indítványnak eleget tett s mára tüzte ki ebben az ügyben a vég-tárgyalást.

A tárgyaláson, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul, Oláh András elnököl. Szavazóbírák: Füzessy Zoltán és Horváth Sándor törvényszéki bírák. A vádhatóságot Gestl Andor kir. ügyész képviseli. Védőkként szerepelnek: Vázsonyi Vilmos, Rácz Dezső, Baracs Morell, Benédek János, Gál Jenő, Györfly Gyula, Landler Jenő, Miklós Gyula, Lengyel Zoltán, Polacsek Sándor, Bakonyi Samu, Ladányi Armin és Polónyi Dezső.

Az elnök megnyitván a tárgyalást, mindenekelőtt figyelmeztette a hallgatóságot a csend és rend fentartására.

Egy kérésem és egyuttal figyelmeztetésem volna a felekhez — mondá azután az elnök. Tartsuk távol innét a politikát, mert az nem tartozik ide s ha vele foglalkoznánk, szenvedélyeket elgyitenénk a tárgyalásba s megnehezülne a bíróság helyzete, melynek pedig nagy szüksége van a nyugodtságra, mert nagy és nehéz jogi kérdést kell neki eldöntenie. E tekintetben kérem a támogató-sukat.

Ezután valamennyi vádlott személyi adatait vette fel az elnök. Konstatálta továbbá, hogy a beidézett tanuk — kettő kivételével — megjelentek, köztük Vörös László és Dobiecki Sándor orsz. képviselők is jelentkeztek s ha szükség lesz rájuk, rendelkezésre fognak állani. A védelem kérte Hieronymi és Láng Lajos beidézését is, — az elnök azonban ezeknek a kihallgatását fölöslegesnek tartotta.

A vádhatározat felolvasása után Vázsonyi Vilmos fölemlíti, hogy a közéletlen idézésben az a passzus fordul elő: hogy a vádlottak beismerésben vannak. Ez nem áll. Ok bűnösségüket soha be nem ismerték. Ezt azért hozza fel, nehogy a vádlottak prejudiciummal álljanak szemben most avagy a felsőbb bíróságok előtt.

Polónyi Dezső dr. védencének, Faludy Józsefnek képviselőletében kifogásolja a törvényszék illetékességét.

Lengyel Zoltán a tárgyalás elnapolását kéri.

Gesztl Andor kir. ügyész válasza után a bíróság rövid tanácskozásra vonult vissza, melynek eredményeképen a közbevetett indítványoknak helyt nem adott, s a tárgyalás folytatását rendelte el.

Következett tehát a vádlottak kihallgatása.

Sarlay János az első.

— Bűnösnek érzi magát? Kérde az elnök.

— Nem.

— Mért nem?

— Mert én mindig a béke mellett voltam.

— Ön kezdettől részt vett a fizetési mozgalmakban.

— Igen. Tagja voltam a 72-es bizottságnak, amely hivatalos volt óhajtainkat a kormánynál tolmácsolni. Ülésein utóbb a benyújtott törvényjavaslatot is tárgyaltuk.

— De voltak olyan ülések is, a hol a sztrájk szóba került!

— Ilyen üléseken nem vettem részt

— Mikor lett ön felfüggesztve állásától?

— Április 19-én.

— Miért.

— Mert bejelenttem a főkapitányságnál, hogy 20-ikán országos nagygyűlést akarunk tartani s bemutattam a gyűlés tárgysorozatát is.

— Az igazgatóság tudtával történt ez?

— Mi megbiztuk. Justh és Földessy kartársainkat, hogy jelentsék be az igazgatóságnak. Ha nem tették, ez az ő mulasztásuk. Egyébként maga a miniszter kijelentette, hogy gyűlésezhetünk, s a javaslatot tárgyalhatjuk.

— Hogy lett ön a 13-as bizottság tagja?

— Megválasztott a tömeg engem is.

— Mi volt a sztrájbizottság hivatása?

— Az, hogy a kormány megbízottjával tárgyaljon.

— Nem gondolja, hogy ha önök nem szervezkedtek volna, akkor a tömeg széjjel ment volna magától?

— Meg kell jegyezni, hogy mi nem szervezkedtünk, bennünket a nagy tömeg választott meg.

— Mikor s sztrájk kitört, táviratokban értesítették róla a vidéket. Tudott ön erről?

— Nem tudtam.

— Itt van egy felhívás, amelyet a sztrájbizottság adott ki. Emlékszik erre?

Vázsonyi: Tiltakozom a kérdés ellen. Ez nem sajtópör!

Sarlay: Én, bizva a magyar bíróság tudásában és részrehajlatlanságában, a részletes kérdéseket megtagadom. Tessék engem a további vallatás alól fölmenteni.

Elnök: Önnek joga van felelni vagy nem felelni. En fölteszem a kérdéseket. Kikkel tárgyalt a bizottság?

— Vörös Lászlóval, Vázsonyival, Polónyival és másokkal.

— Nagy eltérés volt az Önök követelései és a kormány álláspontja között?

— Nem.

— Ön tehát semmi egyebet nem tett, mint résztvevett a tárgyalásokon, mint a 13-as bizottság tagja.

— Ugy van. Amikor föntjártunk Hieronymi miniszternél, kijelentettük neki, hogy abban az esetben, ha a mozgalom veszélyesebb mérveket olt, mi félreállunk. Erre a miniszter így felelt: Ellenkezőleg, én kérem az urakat, hogy maradjanak továbbra is a mozgalom élén.

Elnök: Vörös László volt államtitkár igazolta-e valamivel azt, hogy ő a kormány megbízottja?

— Nem.

— Figyelmeztette önöket Vörös László, hogy a sztrájk törvénybe ütköző dolog?

— Nem.

Fölbujtott ön valakit arra, hogy a szolgálatot hagyja el?

— Senkit.

Ezzel Sarlay kihallgatása véget ért. Következett Lorber József vádlott.

— Bűnösnek érzi magát?

— Nem.

— Miért nem.

— Mert én a sztrájk kitörésekor már fel voltam függesztve, tehát a szolgálatról direkt el voltam tiltva. Nem tartom magamat továbbá köztisztviselőnek, mert soha esküt vagy fogadalmat nem tettem.

— Tévedésből vagy szándékosan nem tett esküt.

— Én nem tudom. Nem hívtak fel rá soha.

— Hoi teljesített szolgálatot?

— Fiumében.

— Ön engedelem nélkül hagyta el szolgálatát.

— Tudtam már akkor, hogy fel vagyok függesztve.

— Mindjárt tagja lett a sztrájbizottságnak?

— Tisztelettel kérem a törvényszéket, kegyeskedjék engem a további kérdések alól felmenteni.

— Nem köteles vallani, de figyelmeztetem, hogy ezzel védelmének előterjesztésétől fosztja meg magát.

— Viselem hallgatásom következményeit.

Ezután rövid szóváltás támadt az ügyész és a védők között a miatt, hogy a vádlott köteles-e vallani vagy sem. Az elnök kijelentette, hogy a vádlott a vallomást megtagadta és ő nem kérdi tovább.

Következett Turcsányi Pál.

Arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, nemmel felel. Nem tartja magát közhivatalnoknak, soha nem bujtott fel senkit s így az egész eljárást jogtalanak tartja.

— Tehát ön nem tartja magát köztisztviselőnek?

— Nem.

— De hiszen önök a kormánytól kértek fizetésemelést?

— Oh nem, a kincstártól kértünk, a pályafentartótól, a gazdánktól! (Derűtség.)

— Önök esküt is tesznek?

— Teszünk, de ilyen esküt tesznek a magánvasutak alkalmazottai, sőt a vilamos vasutak kalauzai is.

— De vannak törvények, amelyek önöket a közhivatalnokokkal egy kalap alá vonják.

— Vannak, de éppen ezek a törvények erősítenek meg abban a tudatban, hogy nem vagyunk köztisztviselők, mert ha azok lennénk, nem kellett volna a mi számunkra külön törvényt hozni.

— Ön is tagja volt a sztrájbizottságnak?

— Nem, mert ilyen nevű bizottság nem is létezett. Én csak a 13-as bizottságnak voltam tagja.

— Ön is tárgyalt Vörös Lászlóval?

— Igen, de a tárgyalásokkal összefüggő kérdésekre tisztelettel megtagadom a választ.

— Tudott ön azon táviratokról, a melyek azzal a felhívással mentek szét, — hogy a vonatokat meg kell állítani?

— Nem tudtam. Én csak egy táviratot küldtem a vidékre, azt, amelyben tudattam, hogy a nagygyűlést a rendőrség betiltotta s hogy engem és Sarlayt föl függesztettek.

— Tett ön valaha olyan kijelentést, hogy nem állanak szolgálatba, míg követeléseiket nem teljesítik?

— Soha.

A vádlott leül.

Vázsonyi Vilmos látja, hogy az elnök előtt egy nagy csomó távirat fekszik. Kérdi, honnét kerültek ezek ide?

Elnök: Az ügyészségtől.

Boracs Marcell: Titkos Dossziék!

Vázsonyi: Cabinet noir!

Geszti ügyész: (a védők felé) Operette!

Baracs: Igen, operette, de ön benne a bohóc!

Vázsonyi: (az ügyész felé) Önök a marionettek, akik úgy táncolnak, a mint felülről rángatják!

Elnök: A védő urakat ezekért a kifejezésekért rendreutasítom!

— Tessék az ügyészt is rendreutasítani!

— Elnök: Ehhez nincsen jogom!

Délután a többi vádlottak kihallgatására került a sor, a kik hasonló értelemben nyilatkoznak. Nem érzik magukat bűnösöknek és némi eltéréssel ugyanazt vallják, a mit Sarlay és Turcsányi.

A védők minduntalan keresik az alkalmat, hogy a tárgyalást nyújtsák és oly kijelentéseket tesznek, melyek egyáltalán nem látszanak figyelembe venni az elnök ama kérését, hogy politikát ne keverjenek a dologba.

A tárgyalást az elnök este felfüggesztette. Ma folytatódik a pör tárgyalása, mely valószínűleg még két napig eltart.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A szervező bizottság ülése.** A szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság tegnap folytatta tanácskozásait Domahidy Elemér főispán elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Aczél Géza főmérnök, Végh Gyula főkapitány, Körner Adolf és Szabó Kálmán tanácsnokok, Horváth István és Szentessy János. A bizottság tárgyalás alá vette a rendőrség szervezetét, melyet Végh Gyula főkapitány dolgozott ki.

× **Közigazgatási bizottsági ülés.** A városi közigazgatási bizottság ülését június hónap 6-án délután 3 órakor tartja meg a városháza nagytermében Domahidy Elemér főispán elnöklésével.

× **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság tegnap délután ülést tartott Vecsey Imre főjegyző elnöklésével. A bizottság tagjai, talán a nagy meleg miatt, megint csekély számban jelentek meg. A bizottság jelenvolt tagjai a zárószámadást vették bírálat alá.

× **Építőiparosok ügye.** A belügyminiszter az építő iparosok munkaviszonyaira vonatkozó városi szabályrendelet ellen a debreceni kereskedelmi és iparkamara által beadott észrevételeket tárgyalás végett a tanácskozásra leküldötte.

× **Asztalok a járón.** Márkus Jenő arra kérte a városi tanácsot, hogy engedné meg a Dréher sörcsarnok előtt a járóra asztalok kihelyezését. A tanács kiadta a kérvényt a főmérnöknek és főkapitánynak, kik terjedelmesen megokolt jelentésükben azt a javaslatot teszik, hogy a tanács vonja be az aszfalt járóra elhelyezett asztalok engedélyezését, mert ezen asztalok elhelyezése a járás-kelest akadályozza. A jelentés azonban megengedhetőnek tartja a járón túl az asztalok kihelyezését bizonyos feltételek mellett. A tanács legközelebb fog ezen kérdéssel foglalkozni.

× **A nyugdíjbizottság ülése.** A városi nyugdíjellenőrző bizottság tegnap délután ülést tartott a főjegyző hivatalos helyiségében. A bizottság néhány nyugdíj felett mondott határozatot és ezeket a legközelebb tartandó közgyűlés elé terjeszti.

× **Jóvizű kutak.** Gáll András és érdektársai folyamodtak a városi tanácshoz, hogy a Gólya utca 4. számú ház előtt levő téren furasson jóvizű kutat. A tanács a kérelmet véleményadás végett kiadta a mérnöki hivatalnak. Acél Géza főmérnök lelkiismeretesen eljárva a dologban, jelentésében ezen kut irását nem találja szükségesnek, mivel a Morgó-utcai jóvizű kut a nevezett utcához közel esik.

EGYHAZ és ISKOLA.

Tornavizsga a Svetits intézetben. Oriási, nagobbára hölgy közönség jelenlétében folyt le tegnap délután a Svetits intézet tornavizsgálója, mely délután 5 órakor kezdődött. A növendékek kiket az egyszerű, de mégis kedves és csinos egyenruha még bájosabbá varázsolt, meglepő ügyességet és egyöntetűséget mutattak, s a közönség és a jelen volt szülők a legnagyobb gyönyörűséggel tapsoltak meg minden egyes gyakorlatot, s hálójukat a tisztelendő nővéreknek a vizsga után meleg szavak és kézzörítések kíséretében rótták le.

A Révész-utcai gyilkosság.

— június 4.

A szerencsétlen Gajzágó Antal meggyilkolása ügyében, Mile Pál rendőrfogalmazó tegnap mintegy 34 részben gyanúsított, részben tanuként jelentkező és előállított egyént hallgatott ki. A kihallgatott és kihallgatandó egyének számát tetemesen szaporította az a 400 korona jutalomdíj, mit a meggyilkolt ifju atyja és sógora tűztek ki annak, ki a gyilkos nyomára vezet, vagy azt kézrekeríti. Ennek a 400 koronának tulajdonítható, hogy rendőr és magánember egymás kezébe adja a bűnügyi osztály kilincsét, a aki csak szerét teheti, vagy tanuként jelentkezik, vagy lerongyolódott és elzülött alakokat cipel a kihallgatásokat vezető rendőrfogalmazó elé a jutalmazás reményében.

Ember legyen az, ki a megtorlódtott jegyzőkönyvek halmazából a helyes utra vezető irányt megtalálja. A tegnapi nap eredményeként mégis azt jegyezhetjük meg, hogy a kihallgatottak közül egyet alapos gyanuokok sulya alatt kihallgatása után fogolyként visszatartottak. Legnagyobb baj az, és ez a tanuvallomások jegyzőkönyveiből is kitűnik, hogy éppen az áldozat barátai tudtak a legkevesebb felvilágosítást nyújtani, sőt a legnagyobb valószínűség szerint a nagy ijedelem és meglepődés miatt a rendőrséget akaratlanul bár, mégis tévesen informálták. Mert egybehangzóan vallották azt, hogy a tettesek közt és ő közöttük egyszerű és rövid szóváltáson kívül tettlegesség csupán egy gyenge mellbelökés és az a szurás volt, mit az áldozat szenvedett, továbbá az az ütés, mit gyenge és vékony nádpálcikával Pócsy Mihály mért a gyilkosra. Ez pedig az orvosi vizsgálat szerint teljesen ki van zárva. Mert Szentpályi dr. és Izsó dr. egybehangzó véleménye az volt, hogy *Gajzágó Antal fején hat-hét ütés* nyoma volt, amely ütés semmiképpen sem származhatott az elesésből. Mert az esésnél a test kiálló részei sérülnek meg leginkább és látható módon, Gajzágónak pedig arcán és halántékán voltak sérülések, sőt az ajkán volt két oly mérvű ütési nyom, amely semmi szín alatt sem származhatott elesésből. Hanem a dolog körülbelül úgy áll, hogy pár percig dulakodtak és

verekedtek, sőt valószínűleg a nádpálcák-ütés is veredés közben, nem pedig a szurás után történt. E feltevés mellett tanuskodik az a körülmény is, hogy mint egyik jelenvolt kijelentette, hogy szembesítés esetében sem ismerné fel a tettest.

Ha ők csupán szót váltottak és csak lökdösődtek (amit különben csak egyik-jök tett) a többi nyugodt szemlélő a 6—8 lépésnyire fekvő gázláng segítségével mellett könnyen, megerőltetés nélkül szerezhetett volna magának fogalmat a tettes személyéről.

Az alapos gyanu okok alapján le tartóztatot egyén további kihallgatása ma lesz.

A legujabb fordulat egyébaránt az, hogy egy Spitz nevű fiatal ember, a ki állítólag a Széchenyi-utca tulsó sarkáról nézte az egész jelenetet és látta a gyilkosok elszaladását, ezek egyikében határozottan felismert egy kőmives legényt. Még is nevezte, de csak a vezeték nevét tudta. S mivel ilyen nevű ember több van a városban, a rendőrség valamenynyit ma kihallgatja. A városban tegnap este erősen elterjedt az a hír, hogy a gyilkost elfogták. De ez nem történt meg. Még mindig csak a tapogatózás utján halad az előnyomozat.

HIREK.

Tavaszi séták.

— Ismét a helyi vasutról és a vízvezetékéről. —

Régen megszoktuk már, hogy a helyi vasut nem sokat törődik a nagy közönség jogos igényeivel. Nem tartja be a menetrendet, mert nappal bonyolítja le a főutcán a teherforgalmat. — Ünnepeken és vasárnapokon pedig heringeknek tekinti az utasokat ahelyett, hogy megfelelő számú kocsikat bocsátana a közönség rendelkezésére. És végül jól lehet, az üzleti év elég jól záródott, gondolt egy nagyot és merészet a nem nagyon merészen haladó vasut és az eddigi kedvezményes jegyeket nagyrészen megszüntette. Semmi szavunk az ingyenyjegyek megszorítása ellen, mert igen sok visszaélés történt ezekkel és nekünk is az a nézetünk, hogy e tekintetben a helyi vasut mindig körültekintőleg járt el. Nem helyes azonban azon intézkedése, melylyel az éveken át adott tanulójegyek kedvezményét megvonta, illetőleg megszorította, mert a világ minden fő, vicinális és helyi érdekű vasutja tekintettel van a gyermekekre.

Nem tudjuk mi igaz a dologban, de mi egész megbízható forrásból azt a hírt kaptuk, hogy a budapesti intézőség figyelmeztette a helyi vasut igazgatóságát, hogy ne zárkozzék el a kedvezményektől, hanem tegyen meg minden lehetőt a nagy közönség kényelmére és zsebének védelmére. Üzleti szempontból is helyes volna ezt követni, mert jobb a sűrű garas, mint a ritka forint.

A nagyerdei parkban tengerkép mozgott az ünnepen. Üdülni mentek ki a családok és egyesek, de bizony nem üdültek, mert porban állott az egész nagyerdő város felőli része. A fürdőház-tól be a városig a gondos öntözés elverte a port, a parkban azonban alig látták egymást az emberek az égető portól. Nem azért hozzuk ezt fel, mintha a városi tanács intézkedését kérnénk a nagyerdő parkjának öntözésére, mert hisz az kivihetetlen mindaddig, míg a vízvezeték

kérdése megoldást nem nyer. Lássuk be már, hogy egy nagy város nem nélkülözheti a vízvezetékét. Szakítani kell az ósdi és maradi felfogással. A debreceni víznél alig van rosszabb az országban. Már pedig a jó víz az egészség fentartásának egyik főszükséglete. A jó víz lenne tehát a fő, melylyel kapcsolatosan egyéb haszna is volna. — Kisebb, szegényebb, folyóvizekben szintén szükölködő városok dolgoznak, fáradoznak a vízvezeték létesítésén, míg mi lekicsinyeljük az erre irányuló törekvést. — A tanácson nem mulik a dolog, az ő terve készen van, arról azonban nem tehet, ha a közgyűlés egy része nem akarja belátni a vízvezeték és csatornázás kiépítésének hasznos és szükséges voltát.

* Debreceni küldöttség Hieronyminál.

Hajdúvármegye május 16-án tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a vármegye területén építendő törvényhatósági utak dolgában küldöttséget meneszt *Hieronymi* kereskedelemügyi miniszterhez. Az országos beruházási összegből ugyanis öt éven át bizonyos évi segítséget kap Hajdúvármegye is. E segítség előfeltétel a megye már teljesítette, amennyiben a vármegye utadóját 10 százalékról 13 százalékra emelte. A vármegye területén körülbelül 100 kilométer törvényhatósági utat óhajtanak kiépíteni. Ennek érdekében ment föl a megválasztott küldöttség Budapestre. Rásó Gyula kir. tanácsos alispán vezetésével a küldöttség tagjai Kovács Gyula orsz. képviselő, Czeglédy Mihály tisztügyész, Somossy Béla hajdúböszörményi és Csohány László hajdúnánási polgármester voltak. A miniszter tegnap délelőtt fogadta a vármegyei küldöttséget. Rásó Gyula alispán részletesen előadta a vármegye jogos kérelmét. A miniszter a küldöttség minden egyes tagjának véleményét meghallgatta és azután megígérte, hogy az alispán által alaposan, a közszükségletnek megfelelő gondossággal kidolgozott részletes utépítési terv megvalósítására a kívánt összeget lehetőleg teljesen megkapja a vármegye.

* **A király érkezése.** A király érkezése alkalmából tegnap már mozgalmasabb a várpalota környéke. A király tudvalevőleg tegnap este fél 8 órakor érkezett meg külön udvari vonaton a nyugoti pályaudvarra. A palotához tegnap délben ment föl az első diszörtség, a mely a M. Sarétia háziezred legénységéből telt ki.

* **ASz-Erzsébet-egyesület nyári mulatsága** ma lesz a nagyerdőn. Az a lázas tevékenység, melylyel a rendezőség hetek óta dolgozik, meghozza gyümölcsét. Társadalmunk minden rétegében érdeklődés mutatkozik, s ha az időjárás következetes marad magához, népes és kedélyes mulatságra van kilátás. A rendezőség most az utolsó órában még az alábbi tájékoztatást közli: A mulatság 5 órakor kezdődik katona zenével, mely 8 számot fog előadni. 8 órakor lesz a tombola. Ezekben a részvételre a délutáni sorsolási jegyek a jogosítanak, melyek 40 fillér ellenében a helyszíni pénztárhoz kaphatók. Vacsora étlapszerint szabadon. 9 órakor veszi kezdetét a tánc. A 120 tagu rendezőbizottság — városunk egész

aranyifjúságát magában foglalja; Minden körből: katonák, jogászok, gazdászok stb. áll. Ennek gondja lesz reá, hogy mindenki sokat táncoljon. A tombolára eddig 400 nyeresemény gyűlt össze. Ezek közt van több nagyon értékes. A multság egyik ujdonsága a kávéház lesz. Itt száz asztal körül csupa szép asszonyok és leányok fognak sürügni-forogni. Ezeknek a díszes gárdája újabban Baróthy Gabi, Donogán Kata és Kemény Irén urleányokkal szaporodott. Az árak kivannak nyomtatva, így ki van zárva a pumpolás. Többet kérni nem szabad, többet elfogadni a jótékony célra igen. A multságon „Rózsalap” címen külön, alkalmi lap fog megjelenni.

* **Domahidy Pál távozása.** Domahidy Pál, Rásó István főispáni titkár mellé beosztott közigazgatási gyakornokot Kristóffy József Szatmár vármegye főispánja közigazgatási gyakornokká nevezte ki. A derék, jó modoru s kiváló képzettségű fiatal Domahidy, a ki főispánunk unokaöccse, már el is foglalta új állását Szatmár megye székhelyén, Nagy-Károlyban.

* **Szász Károly állapota.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Szász Károly a dunamelléki ref. egyház nyugalmazott agg püspöke gyengélkedik. Kálvin-téri lakásából, ahol hosszú éveken át lakott vejjével dr. Vargha Gyulával, az orsz. statisztikai hivatal igazgatójával s leányával Budára költözött állandó tartózkodásra. A család a bimbó-utcában bérelt nyaralót, s ott ápolja szeretettel az öreg püspököt.

* **Egy újságíró levegőbe röpülése.** Ne tessék megjedni, ezt a hírt a gyengébb idegzetűek és bátran elolvashatják. Mert nem valmi bombamerényletről van szó, mely egy újságíró levegőbe röpített. Az eset sokkal vidámabb és a repülés bomba nélkül, szárnyak nélkül fog végbemenni. Vasárnap délután 5 órakor ugyanis ismét felszáll a Murgit fürdő telepéről Brunner léghajója. Még pedig ezuttal a nagyobbik, melyhez kosarat erősítenek. Ébbsn a kosárban Brunner léghajóssal együtt felszáll Loránt J. újságíró társunk is, a Debrecen főmunkatársa. Eleinte azt tervezték, hogy L. Nagy Bálint bátyánk vagy Jobbágy János bátyánk legyen a merész légi utas társa. De mivel a léghajó csak 170 kiló terhet vihet magával a magasba: Loránt Jóska fog repülni, a ki Brunner mesterral együtt csak 130 kilót nyom. Kijelentjük egyben, hogy sem a léghajó, sem újságíró társunk felszállása nem kacska, így hát előre megjósolhatjuk, hogy vasárnap óriási közönség lesz a Margitban, amely gyönyörködni fog az érdekes felszállásban. Loránt Jóska különben elhatározta, hogy a felszállás előtt minden zsebébe egy-egy aranyat és két-két krajcárt tesz, nehogy bárki is ráfoghassa, hogy amikor felszállt — egy krajcár se maradt a zsebében. Végül megjegyezzük, hogy Loránt Jóska odafönt érdekes napihíreket fog írni, melyekről eleve kijelentjük, hogy egytől-egyig légből kaptak lesznek.

* **A meggyilkolt ifju temetése.** A szerencsétlen véget ért ifju, Gajzágó Antal temetése tegnap délután volt. A kórház halottas termében volt kiterítve egyszerű ravatalon, amelyen ott volt barátainak és tanulóársainak koszorúja. A temetésen megjelent az elhunyt fiatalember megtört szívé édesapja Gajzágó Tivadar, továbbá Gajzágó Béla dr. itélőtáblai tanácselnök, Szepessy Lajos, az elhunyt sógora, és az elhunyt tanárai, s Lichtblau Albert önkéntes iskolai igazgató vezetése alatt tanulóársai. Gajzágó Antal holttestét, mely kettős koporsóba volt helyezve, tanulóársai felváltva vitték a vasuti állomásig. Ott elbucuztak a kedves halottól, Délután a hullát a Kolozvárra induló vonat külön kocsiában helyezték el. Gajzágó Antal holtteste ma reggel 9. órakor érkezik Kolozvárra, a hol is a temető kápolnából délután 5 órakor fogják sirba tenni.

* **A Székely Társaságok Országos Szövetsége** Marosvásárhelyen megtartotta alakuló közgyűlését és megválasztotta tiszti karát. Egyik alelnökké megválasztották Székely Ferenc felmérési felügyelőt, a debreceni Székely Társaság lelkét, aki esodálatos szeretettel, rendületlen buzgósággal szolgálja a székely ügyet. Székely Ferenc kétség nélkül megérdemelte a szövetség e kitüntetett bizalmát.

* **A pallagi helyivasút ügye.** A pallagi helyi vasút ügyében értekezlet volt tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével. Az értekezleten a kincstári jogügyek igazgatósága részéről Schiller Miklós jogügyi főtanácsos volt jelen, továbbá a gazdasági tanintézet részéről lovag Kerpely Kálmán gazdasági intézeti igazgató, a város részéről a polgármesteren kívül Vecsey Imre főjegyző, Körner Adolf tanácsos, Aczél Géza főmérnök és Roncsik Lajos főszámvevő.

* **A csapókerti olvasókör.** A csapókertben lakó függetlenségi párti lakosok olvasókört létesítettek. Az erre vonatkozó alapszabályokat felterjesztették a belügyminiszterhez, ki azokat tegnap jóváhagyta.

* **A Hortobágy zár alatt.** Állatorvosi vélemény alapján ragadós száj és körömfájás nagy mérvű fellépte miatt a Hortobágyra kihajtott jóságokat szoros és szigorú zár alá vették. A zár alól jöhetnek a tegnapi napon már a betegség terjedésében tetemes esökkenést észleltek, több jóságtartó nagybirtokos kérelmére sem oldották fel.

* **Esküvő.** Ma lesz az esküvője Váradi Szabó Jánosnak Szunyogh Olga kisasszonnyal, Szunyogh Zoltán bájos leányával, aki Szunyogh Szabolcs unokahuga.

* **A záróra eltörlése.** Ily címen már megírtuk, hogy tekintettel a korcsmák és a kisvendéglősök tulajdonosainak egyhangú kérelmére kísérletképpen jun. 1-től kezdődőleg 4 hónapig terjedő időtartamra eltörölték a zárórát. Ugy lát-szik azonban, hogy ez a kísérlet csak elméleti volt, amennyiben a gyakorlatban — amint azt az újabban beérkező panaszok és kérelmek mutatják — még nem nyert alkalmazást. Ugyanis több külvárosi korcsma és vendéglő tulajdonos jelentkezett a rendőrségen s előadták, hogy illetékes helyről felszólítást

kaptak az éjjelkor való üzletzárásra, ami ellen aztán nyomban, vagy szóbelileg vagy telefonon kerestek jogorvoslást — természetesen hasztalanul. Pedig bizony egy nyílt üzlet ellenőrzése sokkal könnyebb, mint zárt ajtóké.

* **Amerikai milliók a holdban.** Több bel- és külföldi lap egy két hónappal ezelőtt aztja hirt hozta, hogy Reinhart vagy Seinhardt Miklós, a ki állítólag magyarországi származású, Kálet-indiában 180 millió koronányi vagyona hátrahagyásával elhunyt és hogy örökösét keresték. Azt is jelentették a lapok, hogy a kalkutai császári és királyi főkonzulátus e hagyatéki ügygyel már huzamosabb idő óta foglalkozik. Most pedig illetékes helyről azt közlik velünk, hogy a Reinhart-féle milliós örökség után folytatott hivatalos nyomozás minden siker nélkül maradt; sem a kalkutai főkonzulátusnak sem az indiai hatóságoknak semmi tudomásuke hagyatékáról.

Sajnálatos, hogy ilyen. időről időre fejmerülő, ugy látszik, csak szenzációt hajházó hírlapi jelentések hiszakeny embereket arra csábítanak, — hogy névrokonság alapján hiábavaló beadványokkal és költséges puhatóldzásokkal terheljek ön B agukat.

* **A Petőfi daloskörből.** A Petőfi dalos egyesület, mely évről évre gazdagabb sikereket mutat fel az ügyek gyorsabb elintézésére albizottságokat alakított és legutóbb tartott választmányi ülésén az új karmesterrel megkötötte a szerződést.

* **Halálozások.** Folyó hó 2. án és 3. án a következő haláleseteket jelentették a anyakönyvi hivatalban: Kozák István ev, ref 1. hónapos, Medgyesi Róza ev, ref 19. napos, Duzs István ev, ref 14. hónapos, Vaskor Imre ev, ref 7. napos, Gerőci Lidia ev, ref 17 éves, Pákody Andráne ev, ref 65. éves Gajzágó Antal r. k. 19. éves, Hegymegi Ferenc ev, ref 16 napos, Szabó Jánosné ev, ref 44. éves, Nagy Jánosné ev, ref 27. éves, Jámorffy Gerő r, k. 47. éves Gulácsi Lajos ev, ref 70. éves Papp Margit ev, ref 3 hónapos, Griemann Gyuláné ev, ref 24. éves, Novák Mária r. k. 10. éves.

* **Jóváhagyott alapszabály.** A belügyminiszter a Homokkerti református olvasókör alapszabályait ma leküldött leiratával a jóváhagyási záradékkal ellátta.

* **Bikaviadal a Bikában.** A budapesti bikaviadalt elhalasztották június 11. 12. és 15-ére. Az Angelotti mulatót azonban bátran megostromolhatja vasárnap este a közönség, mert a Bikában is lesz bikaviadal, csak hogy ezt semmi szín alatt el nem halasztják. Már meg is érkezett Angelottiék saját külön fajbikájuk a teljes puli-családdal együtt és biztosíthatunk mindenkit, hogy ez a bikaviadal nem lesz vértelen, mert *bikavér* okvetlenül fog folyni. A bikabeli bikaviadal tekintettel arra, hogy a Hortobágy összes bikái zár alatt vannak, csak csufondáros móka lesz, paródiája a budapesti komédiának, de a debreceni pulik és Pik Izidorok nagyszerűen fogják mulattatni a közönséget.

* **Ipartestületi hírek.** Tanoncszabadtás. A múlt hó folyamán a következő tanoncok szabadultak fel: Marjai Lajos, Nyakas Imre, Major Imre asztalosok, Szegedi György és Pető Sándor bádogosok, Takács István, Köblös József eszmadiák, Végh István géplakatos, Bihari László cipész, Medgyesi Lajos mézeskalácsos, Kóti Jeremiás mészáros, Csehi Róza, Ilyés Zsuzsanna női szabók, Burai József kőműves, Czégény Lajos kerégyártó, Vargu József ács.

* **Közgyűlés.** Az iparos ifjak önképző egylete f. hó 12-én évi közgyűlést tart a testületi tanácsteremben. Tárgysorozat: Tisztikar választás. Számadások felülvizsgálása. Indítványok.

* **Gar zda ember.** Lőrincz János tegnap délután a Petőfi-tér mellett elterülő népkertben okozott népcsődületet előidéző nyilvános botrányt. Az üllőpadokat kezdte éppen felforgatni, midőn Hajdu Kálmán 47-es számú rendőr felszólította esendőbb viselkedésre. Erre óriási lármában tört ki Lőrincz János, szidalmazni kezdte a redőrt s annak felszólítására nem hogy esendésedett volna, hanem még a rendőr kardját akarta kicsavarni, mire nagy nehezen megfékeztek s beszállították a központra, a honnan igazolás után szabadon bocsátották. Hatóság elleni erőszak miatt indítják meg ellene az eljárást.

* **Elgázolás.** Kovács Sándor érmihályfalvai lakost, ki a Cserepes utcán libákat hajtott, egy három lovas paraszt szekér elgázolta. Súlyos sérüléseivel lakására szállították, hol orvos hiányában a házteliek nyújtottak neki olyan, amilyen első segélyt.

* **Népcsődület egy szappanosbolt előtt.** Nagy Gábornak Csapó utcán van a szappan üzlete, hova Máriássy Józsefné falusi asszony ment szappant vásárolni tegnap reggel 8 óra tájban. Nagy Gábor kiszolgálás közben egyszerre hirtelen a fejéhez kapott s az üzleti állványok közt összerogyott. Az asszony kiszaladt az üzletből segítségért. Mire visszajött a segélylyel, már körülbelül 200 főből álló tömeg leste kíváncsian a történéseket, kik közül ketten segélyt nyújtottak Nagynak. Szerencsére csak megsédült a szappanos és komoly baja nem történt.

* **Legujabb miniszteri rendelet** jelent meg valameányi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, melylyel elrendeli, hogy a cséplőgépek gyakran előforduló sérülések az első segély késedelem nélkül való nyújthatása céljából, minden cséplőgép üzeménél egy kifogástalanul záródó keményfából készült mentőszekrényt, különféle kötszerekkel és anyagokkal felszerelve, készenlétben tartassanak, ilyen cséplőgépekhez szükséges legujabb mentőszekrények szigorúan a magy. kir. belügyminiszteri körrendeletek megfelelően berendezve és kiállítva. Polgár Sándor orvosi műszer- és kötszergyárosnál Budapestu, VII., Erzébetkörut 50. sz. darabonként 50 koronáért megrendelhetők. (Arjegyzéket a cég bérmentve küld.) Fenti cégnél minden egyébkötszerek, betegápolási tárgyak saját gyártmányu sérvkötők, összes gummiáruk stb. stb. legjutányosabban beszerezhetők.

LETZTER JÓZSEF fényképész, festészeti és fénykép nagytársasági műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakásban.

* **Könyvedvelők figyelmébe.** Egyesületi, saját könyvtárak, vagy egyes könyvek bekötését, passepartoukat, valamint diszmunkákat is jutányossá árban készít Antalfy Ferenc könyvkötő bőrdíszműves Piac-utca 31. a városházzal szemben.

* **Hidegvizgyógyintézet a Nagyerdői fürdőben.** A modern orvostudomány követelményei szerint berendezve a vizgyógy-mód összes eljárásai alkalmaztatnak itten, u. m. félfürdők, leöntésének, lepedő ledör-

zsölések, izzasztó szekrény, fej törzslábzuhanyok, nedves és száraz begöngyölések.

A vizgyógy-módot a következő megbetegedéseknél használhatjuk jó sikerrel. Tüdőmegbetegedéseknél, általános táplálkozási zavaroknál az idegrendszer-betegségeinél, az emésztő szervek és mirigyek betegségeknél, a nemi szerver bántalmainál, vérszegénységnél és általában elgyengülésnél. Ugy a férfi, mint nő osztályon elsőrendű gyakorlott személyzet van alkalmazásban. — Orvosi felügyelet.

* **Somogyi Sándor szobrász művész** alegorikus díszörja látható. Horváth érművésznél Hatvan tucá 2.

* **Kiadó szép lakás.** Domb-utca 17 sz. a. gyönyörű öt szobás utcai lakás minden hozzátartozóval és mellék helyiségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás szerezhető Csapó-utca 48. szám alatt.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Budapesti rendőri hírek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 3.

Összeégett fiúcska.

A Szabolcs-utcában levő Bródi-téle kórházban alkalmazott Tóth János 3 éves János nevű fia a napokban a konyhában gyufával játszott, amitől a ruhája lángot fogott. A szerencsétlen fiúcska annyira összeégett, hogy a sebeibe belehalt. A rendőrség megindította a nyomozást.

Rablótámadás.

Az éjszaka a főkapitányságon megjelent Balázs Mária 32 éves mosónő és a következő feljelentést tette: E hónap 1-én éjjel után a Lehel-tér egyik mellék utcájában két férfi megtámadta. Egyik a kezét fogta le, a másik a lábait szorította össze, a földre tepertek, zsebkendőt tömtek a szájába, agyba fűbe verték. Az egyik támadó zsebkésével egy esomó hajfűrtöt vágott ki a hajából, a másik pedig a zsebéből kilopott 3 koronát. A merénylők elrabolták a fejkendőjét és a papucsát is, azután Újpest felé elmenekültek. A különös rablótámadás ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

E G Y L E T

Értesítés. A Debreceni Tornaegylet vezetősége tudatja az egylet azon tagjaival, kik az 1903. évi tagsági díjjukkal hátralékban vannak, hogy a sportéri látogatási jegyüket, Borsos Kata főtéri üzletében hátralék ki fizetése mellett akik pedig régebből vannak hátralékban Árvay Béla dr. ügyvéd egyleti pénztárnoknál vehetik át.

S Z I N H Á Z.

A színház ujjáépítése.

június 4.

Oláh Károly városi tanácsos, színházi felügyelő a tanács megbízásából és a kiküldött négyes bizottság nevében már elkészítette és tegnap benyújtotta rész-

letes javaslatát a debreceni színház nézőterének és színpadának ujjáépítéséről.

Az ügy annyira elő van már készítve, hogy legközelebb a jog- és pénzügyi bizottság elé kerülhet és a tanács javaslatával okvetlenül benne lehet a júniusi közgyűlés tárgysorozatában.

Bálint és Jámor budapesti műépítésszek betérjlesztették az alapos költségvetést. A tervek kidolgozása, a művezetés, a felügyelet lesz az ő dolguk, míg magát a színház ujjáépítését, mint értesülünk, debreceni építész vállalkozókra bízzák.

Oláh Károly jelentése szerint Aczél Géza főmérnök is részletes szakvéleményt adott.

A közgyűléstől az ujjáépítésre négyszázezer korona megszavazását fogják kérni és valószínű, hogy a közgyűlés ezt egyhangulag megszavazza. Mert ebből az összegből egyetlen fillér se terheli a várost, sem az adófizető polgárokat. Az egész összeget 30 év alatt a szinigazgatók fizetik és Zilahi Gyula, a hat évre megválasztott új igazgató már be is küldte kötelező nyilatkozatát, hogy a tervek megvalósítását helyesli s kötelezi magát hat éven át az esedékes részletek befizetésére.

Ezt annál inkább megteheti, mer az új színház jövedelmezősége a legrosszabb esztendőben is évi 35—40.000 koronával fog emelkedni. De a színház átalakítása után a maximális bevételi többlet megközelíti a 80.000 koronát.

A közönség is sokat nyer az átalakítással: modern kényelmet, husz új páholyt, nagyszerű erkélyt, minden emeletre pompás ruhatárakat, négy új kijáratot és lehetőleg tökéletes biztosságot tűz és életveszedelem ellen.

A közgyűlés annál inkább kell, hogy egyhangulag örömmel megszavazza az ujjáépítést és erre a 400.000 koronát; mert ha ez meg nem történne, a színpad ujjáépítése s a nézőtér tetemes javíthatása akkor se lenne elhalasztható. Ez esetben mintegy 160.000 korona lenne a költség, csak hogy ezt a városnak teljesen a magából kellene fűdöznie. A közönség nem kapna semmit, a színház életveszélyessége megmaradna, a hiányok sem szűnnének meg, a szinigazgató sem jutna semmiféle előnyhöz és a várost mégis nagy összeg terhelné, amit a jelen viszonyok közt alig tudna elviselni.

Mindezt a javaslat szépen meggyőzően fejti ki s ajánlja ennél fogva, — hogy az ügy mielőbb a jog és pénzügyi bizottság elé s a tanács határozott javaslatával a legközelebbi közgyűlés elé kerüljön.

A tanács Oláh Károly javaslatát a jövő heti ülésen tárgyalja s nyomban kiadja a jog- és pénzügyi bizottságnak.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

London, jun. 2. A Standard jelenti Tiencinből tegnapi keletel: 1 pekingi nagytanács jegyzéket intézett az orosz követhez melyben figyelmeztetett arra hogy az orosz csapatok, ha semleges területi kerületeket elhagyják, ne rombolják le az épületeket, a melyeket a bennlakók használnak, mert ebből a semlegességi törvények komoly megsértése következne. Ezenkívül a nagytanács Ma tábornokhoz intézett táviratot azzal az utasítással, hogy ezt a közlést juttassa az összes orosz tisztetekhez.

London, jun. 3. (Reuter.) A japánok Csingtuiednél (?) újabb csapatokat szállítottak partra 20 mérföldnyire Takusántól délnyugatra. Egy onnan érkezett bárka emberei körülbelül 70 hadi és szállítóhajót láttak ott csapatokat partra szállítani. Ezek még azt is beszélik, hogy a Port-Arturt megtámadó hadsereget megerősítő csapatokat Talienvantól északra is raktak partra, de ezeknek számát nem tudják.

Tokió, jun. 2. Ideérkezett jelentés szerint Kuropatkin Kéler tábornok vezényelte alatt 50.000 katonát küldött Port-Artur felszabadítására. Hirt hoztak arról is, hogy Kéler tábornok seregei Kinesu közelében ütköztek össze a japánokkal. Véres harc volt. Sokkal nagyobb, mint ugyancsak Kinesu mellett folyt első ütközet.

Fenyő Sándort kiadják.

Lansenne' jun. 3. A szövetségi bíróság elhatározta Fenyő Sándornak kiadását. Így hát a förtelmes újságkukac mégis hazakerül és megkapja büntetését.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, kistemplom bazár
Raktárra érkeztek
Francia batist — Zephyr
Mosó grenadin.
Angol ruha vásznak
Himzett és áttört batiszt
Mosó kretonok.
!! Óriási választék !!

Thurzófürdő

házilag kezelt klimatikus gyógyhely
vizgyógy intézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyveserdő közepette. Kitűnő forrás viz. Állandó fürdőorvos: dr. Fanzler Lajos. Budapesti lakása Medve-utca 9 sz.

Évad: május 15-től szeptember végéig
 Vasuti állomás: Gólnicbánya — Thurzófürdő. Posta- és távirat alomás. — Bővebb fölvilágosítással szolgál a tulajdonos.
Menesdorfer Károly Gólnicbánya.
 Szepesmegye.

Tavaszi és nyári idény

1904

Valódi brünni szövetek

Egyvágás 3-10 méter K. 7-3-10-jó
 hosszú, teljes férfi K. 12-14.—jobb
 öltözet, (felsőrukk nad. K. 16.—18.—finom
 rág, mellény)

— ára: K. 21.—igen finom

Valódi gyapju szövet.

Egy fekete salon öltözet K. 20.—ugy felöltők
 turistaruhák, stb. stb. gyáriárakban küld:

Siegel-Imhof, Brünn

árjegyzék ingyen. — Ha privát egyének a cégtől rendelnek, nagy előnyben részesülnek.

Magyar királyi államvasutak.

82785—1904. sz.

III.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak műhelyeiben 1905. évben esetleg 1906 és 1907 években szükséges szövött — és rövidárú szállításiára ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező, szövött- és rövidárú évi mennyiségeit feltüntető ajánlati űrlap valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság, Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. Andrassy-ut 73 sz. II. emelet 48. ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az ajánlati űrlapon megfelelően kiállított, egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok, az ivenként 30 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbbben f. évi június hó 21-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el: Ajánlat 82785—1904. számhoz.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó szövött- és rövidárú egy évi értékének 5 százaléka legkésőbbben f. évi június hó 20-ának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztárnál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1904. évi május hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén eihivom tisztelt virág kedvelő közönseget hogy kertészeti telepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden kigondolható növények szép erőteljesek és nagy mennyiségben legnagyobb választékban olcsó árban kaphatók!

vásárolt növények haza szállítainak esetleg kiis ültetnek.
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztesettel

Paczelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám alatt van Debrecenben.

FONTOS GYOMORBYJOSOKNAK

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást

stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

B. A. D. I. -féle

MÁRICELLI GYOMORCSEPPEK.

50k ezer község és államrész nyilatkozati. Csa. drag. h. a. n. k. utasítással 50 fillér, vagy drag. 1-40 korona

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **B. A. D. I. C.** gyógyszer-tára a „Magyar Királyhoz” Bács, honnan ki vanatra — ingyen küldetik az érdekes „Spezialbroschür,”

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 4.50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz — bérmentve küldve. — Képviselet —

Magyarország részére:

Török József

gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! — valódi MÁRICELLI gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város
 Főispánja.

336—1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejárta után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén kinevezés folytán megüressedett 1 (egy) számvevősegi számtisztai állás fog választás útján betölteni, mely állás 1800 korona fizetés és 300 korona lakáspénzből álló javadalommal van egybekötve.

Azok, akik erre az állásra pályázni kívánnak a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez folyó évi június hó 10. napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyújtják be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Debrecen, 1904. május 24.

Domahidy Elemér,
 főispán.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-ik SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrpólo kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, szemér, szeplő s egyéb tisztatlanságnál. 1 tévely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használható **Harmat-arcpor**, mely az arcnak landó poudert, a **Molitergin** arc s különösen kéz-és bőrpólo folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkíujja kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puává változtat. Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerész a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Növényi-hajszer. Dr. Borsos-féle Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszer ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs.

Dr. Borsos-féle Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszer. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tévelyhajkenőcs ára 1 korona **Iztelen csukamáj olaj**

A Mihalovits-féle teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor. } Egy üveg ára 1
China vas bor. } 1 korcna 60 fil
Conduangó-bor. }
P e psin-bor.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyögyborok, melyek gyögyték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel
Nagy raktár bel-és kül-földi gyögyszer, különlegességekből.

LEGRÖVIDEBB LEGKÖLCSÖNÖZŐBB
- CRÉME 2 KOR. KORONA -
- PUDER 1 - GYÖGYSZERTÁR
- SZAPANY - SZAPANY -
KRIEGER-FÉLE

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványviz-mezodákkal, kő-és kád-fürdővel.
200 kényelmes lakosobával.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Saját érdekében hirdessen kizárólag **LEOPOLD GYULÁ** hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 64. Szaknyelvtársági Pórtársági

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB a KRIEGER-FÉLE

REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: KORONA - GYÖGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSÉG! • ELŐZÉKENYSÉG! • SZERENŐSÉGTÁR • INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
110,000 szorjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összige 14,458,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

2% levonással:	2% levonással:
50 korona - 1000 forint 5.40%-ra	50 korona - 1000 forint 5.20%-ra
40 5.50%-ra	40 5.30%-ra
30 5.60%-ra	30 5.40%-ra
20 5.70%-ra	20 5.50%-ra

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

PLATSCHEK VILMOS
FÉRFI- ÉS GYERMEK-Ruha áruháza
Budapest, IV., Károlyi Városház (Károlyi-körút) 4.
Elsőrangú legelőcsébb, legújabb

HÔTEL PARIS SZÁJLODA
Szálloda: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 23. SZ.
190 szoba 2-20 k-ig fejtebb tisztogálással és villanyvilágítással együtt. Fürdôk, elegáns kávéház, étterem és szórakozó a házban. Villamos vasúti megállóhely az ôsszen pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON
LEGTÖKELETESÉBB IRÓGÉP FEJLÛDÛHATATLAN
ÚJ MODELLJE megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-FÉLE**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékek kedvence találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglô elsôrangú étterem
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Elsô magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírû „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Asz egyedi létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER **UGORKATEJ**
Balassa-féle valódi angol anyag azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, miltasert stb. és az arcnak üdéséget, finomságot kölcsönöz. Hôgigyekez megkölcsönözhetetlen!
Egy üveg ára 2-3 kor, kisebb üvegek az arpan L-3, poder 2-3 kor.
Postai ászékküldés naponta.
Fôszékküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerész: Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÖGYÍTÁS
A legújabb gyögy mód: asthma, szív-, gyomor-, lég- és bôrbal, szélbáds, emezavar stb. ellm.
Megalapítója és egyedül képviselôje:
Dr. KOVÁCS J. fôvárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÛT 18. SZ. I. EM.

Versenyen kívüli olcsó árak!
Elsôrangú angol és francia női ruha-kelme-kölcsönözések árúháza
LEON ÉS OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mindkét az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szívógáz-motorok 2-3 fillér üzemmôltséggel.
Ezernyi berendezésük mûködésben. — Elôrendû gyártmány. — Kedvezô árszabás feltételek.

BÉCS Drednerstrasse 79-85.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.